

WebGIS Karttapalvelu 4.6 Käyttöohje

© 2016 CGI GROUP INC.

Sisällysluettelo

1.	KÄYTÖN ALOITUS	1
1.1	Ohjeet, kielisyys ja näyttöruudun suurentaminen	1
2. V	WEBGIS PERUSTOIMINNOT	2
2.1	Taustakartat	3
2.2	Karttatasot	3
4	2.2.1 Karttatasojen valinta	3
2.4	Kartalla liikkuminen ja kartan zoomaus	5
2.5	Lähestymiskartta	6
2.6	Karttakohteiden tiedot	6
3. H	HAKUTOIMINNOT	8
3.1	Vapaa haku	9
4.]	FOIMINTOPAINIKKEET	10
4.1	Karttalinkki ja karttamerkinnät	10
4.2	Koordinaatit	12
4.3	Tulostaminen	13
4.5	Mittaustyökalut	14
4.7	Palautekanava/Karttapalaute	16
4.8	Tonttipörssi	17

1. KÄYTÖN ALOITUS

1.1 Ohjeet, kielisyys ja näyttöruudun suurentaminen

WebGIS on tuettu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kielisyyden voi vaihtaa ruudun yläkulmasta. Alaspäin osoittavasta väkäsestä avautuu luettelo, mistä kielisyys on vaihdettavissa.

WebGIS:n ohjeet löytyvät kysymysmerkki-painikkeen takaa

Nuolipainike suurentaa karttanäkymän koko näyttöruudun kokoiseksi ja poistaa näytöltä samalla hakutoiminnot sekä oikean reunan taustakartta/karttataso –valintaikkunan. Näytön asetukset palautuvat normaaliasentoon kun painiketta painetaan uudelleen.

2. WEBGIS PERUSTOIMINNOT

WebGIS avautuu selaimeen. Etusivulla näkyviä toimintoja ovat hakutoiminnot (1.), zoomaus ja paikannus (2.), toimintopainikkeet ja sisäänkirjautuminen (3.) sekä taustakarttojen ja karttatasojen valinta, kooste kohdetiedoista (4.).

Karttanäkymä muuttuu sen mukaisesti, mitä taustakarttoja ja karttatasoja käyttäjä valitsee näytettäväksi.

Kartan saa liikutettua haluamaansa sijaintiin hiirellä, pitämällä vasemmanpuoleista hiiren painiketta alas painettuna ja siirtämällä karttanäkymää. Kartan zoomaus puolestaan tapahtuu joko liukukytkimestä tai hiiren rullaa käyttäen.

Toiminnot on esitelty yksityiskohtaisemmin tässä ohjeessa.

2.1 Taustakartat

WebGIS:n taustakartta-aineistot sisältävät tyypillisesti Maanmittauslaitoksen karttakuvapalvelun (WMS, WMTS) tausta-, selko- ja maastokartta sekä ortokuva aineistot. Lisäksi taustakartta-aineistoihin voidaan lisätä kunnan omia kartta-aineistoja kuten pohjakartta ja opaskartta.

Käyttäjä valitsee tarvitsemansa taustakartan luettelosta hiirellä napauttamalla. Kerralla kartalla voi olla näkyvissä vain yksi taustakartta. Taustakartan päälle piirtyy valitut karttatasot.

2.2 Karttatasot

Karttatasot valikosta valitaan taustakartan kartan päällä näkyviä tasokohteita. Kohdetasoja ovat esim. rakennukset, kiinteistöt, suojellut rakennukset, pohjavesialuerajat, jne. Piirtoon voi valita useita karttatasoja saman aikaisesti.

Kaikki kartalla tapahtuvat valinnat ja toiminnot kohdistuvat niihin kohdetasoihin, jotka ovat sillä hetkellä valittuna kartalle näkyviin.

2.2.1 Karttatasojen valinta

Käyttäjä valitsee hiirellä ne karttatasot, jotka hän haluaa kartalle piirtoon. Valinta tehdään merkitsemällä rasti tason nimen edessä olevaan valintaruutuun.

Käyttäjä voi valita kartalle näkyviin *kaikki tasoon kuuluvat kohteet kerralla* valitsemalla koko ylätason (esim. Rekisterikohteet). Tällöin kartalle piirtyy yhtä aikaa kaikki rekisterikohteisiin kuuluvat alatasot (Rakennukset, Rakennelmat, Luvat, Kiinteistöt, jne).

Ylätason voi avautuu ($\lor$), jolloin valittaviin tulee ryhmään kuuluvat alatasot. Käyttäjä voi valita näistä haluamansa *kohteet piirtoon yksitellen* (esim. Rakennukset ja Kiinteistöt), sen sijaan että valitsisi piirtoon kaikki tason kohteet.

Karttatason symbolit/selitteet tulevat näkyviin kartalle, kun taso on valittu. Alla olevassa mallikuvassa piirtoon on valittu rakennusluvat, rakennukset ja kiinteistöt.

CGI

Piilota selitteet/Näytä selitteet:

Toiminnallisuus piilottaa kohteiden symbolit valintalistalta. Näytä selitteet puolestaan tuo symbolit näkyviin listalle. Kartalla symbolit ovat aina nähtävillä, kun karttataso on piirrossa mukana.

Liukukytkin kunkin karttatason yhteydessä:

Liukukytkimellä määritellään, miten voimakkaasti kyseinen taso piirtyy karttanäkymälle. Mallikuvassa rakennusluvat näkyvät piirrossa tummana ja rakennussymbolit vaaleampina, koska liukukytkimet on säädetty eri asentoihin tasokohtaisesti.

2.4 Kartalla liikkuminen ja kartan zoomaus

Karttaa voi *siirtää* pitämällä pohjassa hiiren vasenta painiketta ja liikuttamalla karttanäkymää haluttuun suuntaan näytöllä.

Karttaa voi *lähentää tai loitontaa* hiiren rullaa hyväksi käyttäen, kuvassa näkyvää liukukytkintä siirtämällä tai sen ylä- ja alapuolella olevia plus- ja miinuspainikkeita klikkaamalla.

Käyttäjä voi *paikantaa* kartan omaan sijaintiinsa klikkaamalla paikannus-painiketta

Paikanna sijainti kartalla -toiminto paikantaa sijaintisi kartalle. Sijaintisi näkyy kartalla punaisella symbolilla.Sijainti paikannetaan seuraavien lähteiden avulla:

- GPS: Toiminto hyödyntää satelliitteja.
   GPS ei pysty tunnistamaan sijaintiasi oikein rakennuksissa tai maanalaisissa kohteissa.
- Wi-Fi -verkko: Oma tai lähiympäristösi Wi-Fi-verkot auttavat tunnistamaan sijaintisi
- Matkapuhelinverkko kertoo sijaintisi tarkasti muutaman kilometrin säteellä mastosta

WebGIS:n on mahdollista tallentaa näkymiä. Kun näkymiä on tallennettu, käyttäjä voi siirtyä haluamaansa näkymään valitsemalla sen määritellyistä kohteista. Näkymät löytävät karttanäkymät-painikkeenpainikkeen takaa. Kun näkymä valitaan alavalikosta, kartta siirtyy alueen keskipisteeseen.

Uusien näkymien tallennus onnistuu pääkäyttäjältä.

2.5 Lähestymiskartta

Lähestymiskartta painikkeella

aukeaa kartan oikeaan yläkulmaan lähestymiskartta.

Lähestymiskartasta näkee helposti isolla kartalla olevan näkymän (rajattu punaisella suorakulmiolla lähestymiskartalle). Lähestymiskartan punaista suorakaidetta siirtämällä voi karttanäkymän sijaintia vaihtaa.

Lähestymiskartan saa piilotettua klikkaamalla painiketta uudelleen.

2.6 Karttakohteiden tiedot

Kun karttatasot on valittu kartalle piirtoon, voi niiden tietoja tarkastella liikuttelemalla hiirtä karttakohteiden päällä.

Viemällä hiiren karttakohteen päälle tulee näkyviin sijainnista löytyvien karttakohteiden tietoja. Karttakohdetta klikkaamalla jää karttakohteen tiedot näkyviin ponnahdusikkunaan ja kartan oikeaan reunaan, kohdetiedot-ikkunaan, aukeaa lisää kohteen tietoja. Ponnahdusikkuna sulkeutuu ikkunassa näkyvästä rastista.

Karttakohteen tiedot voivat sisältää linkkejä jotka näkyvät kohdetietoikkunassa sinisellä ja avaavat niitä klikattaessa sisällön uuteen selainikkunaan.

3. HAKUTOIMINNOT

WebGIS:n hakutoiminnoissa on valittavissa useita eri vaihtoehtoja. Valitse kartalta –hakutoiminto antaa käyttäjän tehdä erilaisia karttarajauksia ja hakea kohteita tietyltä alueelta. Muissa hakutoiminnoissa käyttäjä syöttää asiatyypin mukaisia hakuehtoja.

WebGIS:n hakutulokset listautuvat näytön vasempaan reunaan. Tulosrivejä hiirellä napauttamalla kohde korostuu kartalla erivärisenä ja sen kohdetiedot näkyvät näytön oikeassa reunassa olevassa Kohdetiedot –ikkunassa.

Mikäli tietojen tarkastelu kohdetiedot –ikkunassa ei riitä, käyttäjä voi siirtyä karttaliikenteen avulla tarkastelemaan kohteita kuntarekisterin puolelle.

Hakutulos tyhjennetään kokonaisuudessaan tyhjennä hakutulokset painikkeella. Tyhjennä valinnat puolestaan poistaa valintoja hakutulosriveiltä.

Käyttäjä voi tehdä hakuja, esimerkiksi kiinteistöihin tai rakennuksiin. Kun halutut kiinteistöt on listattu hakuehtoa voi muuttaa ja valita näytettäväksi haettujen kiinteistöjen omistajat. Kiinteistön omistajista on mahdollista tulostaa erilaisia listauksia tai osoitetarroja.

3.1 Vapaa haku

Toiminnolla voi hakea kohteita vapaasti syötetyllä tekstillä. Haku kohdistuu palvelussa käytettäviin kartta-aineistoihin. Palvelun käyttöönottovaiheessa on määritelty mitkä aineistot ovat haun piirissä. Haku käynnistyy valitsemalla "Hae" -painike.

Toiminto soveltuu esimerkiksi osoitteiden hakemiseen.

Vapaa haku	+
Anna hakusana es	im. osoite
Tyhjennä	Нае

4. TOIMINTOPAINIKKEET

Karttatyökalut ovat toimintoja, jotka aktivoidaan kartan yläpuolella olevista kuvakkeista. Työkalu on käytössä toisen työkalun valintaan saakka.

4.1 Karttalinkki ja karttamerkinnät

Karttalinkillä voidaan merkitä kartalle kohde/kohta ja vastauksena saadaan karttalinkki kyseiseen kohtaan/kohteeseen. Kohteelle voidaan antaa nimi ja tehdä merkintöjä jotka näkyvät linkkiä käytettäessä kartalla. Kaikki tehdyt merkinnät ovat väliaikaisia ja ne tallentuvat vain linkin tietoihin. Käyttäjä ei siis tee merkintöjä karttatasoon tai taustakartoille.

Linkin teksti näkyy linkin vastaanottajalle teksti-ikkunassa (katso kuva). Linkin tekstiä ei ole pakko määritellä.

Merkintöjen väri määritellään valitsemalla hiirellä väripalkista haluttu väri. Kartalle voi tehdä useita merkintöjä ja väriä voi vaihtaa merkintöjen välillä.

Paikannuspainike merkitsee kartalle punaisen sijaintilipun

Kartalle voi tehdä *piste, viiva, alue ja teksti* –merkintöjä. Jos teksti-työkalu on valittuna, ruudulle tulee tekstilaatikko, mihin halutun tekstin voi kirjoittaa ja näyttöä klikkaamalla teksti sijoittuu suoraan kartan päälle osoitettuun paikkaan.

Mikäli *mittaustyökalu* on valittuna, piirretyille viivoille lasketaan pituudet ja pinta-alat. Kun työkaluvalinta otetaan pois päältä, mitat häviävät näytöltä.

Merkintöjä voi muokata *Muokkaa huomioita* –työkalulla ✓. Alueiden ja viivojen muokkauksessa osoitetaan taitepiste ja painamalla hiiren vasenta painiketta alas valittu tartuntapiste liikkuu hiiren mukana. Pisteet ja tekstit siirretään osoittamalla kohteiden keskipistettä.

Poista merkintä 💼 -työkalu poistaa yksittäisen huomion kun haluttua merkintää näpäytetään hiirellä. Poista kaikki merkinnät ា -työkalu poistaa kaikki tehdyt merkinnät kartalta kerralla.

Karttalinkki tulee näkyviin tekstilaatikkoon ja se on kopioitavissa ja liitettävissä www-sivulle tai sähköpostiin. Painikkeella "Testaa linkki" voidaan kokeilla muodostettua karttalinkkiä. Kaikki tehdyt merkinnät sisältyvät linkin tietoihin.

Karttakuvan tehtyine merkintöineen voi myös tulostaa, valitsemalla seuraavaksi Tulostus-toiminnon.

4.2 Koordinaatit

Koordinaatti-työkalu laskee hiirellä osoitetulle pisteelle koordinaatit. Koordinaatit näkyvät myös kartan päälle aukeavassa ikkunassa. Toiminto toimii myös toisinpäin eli tekstilaatikoihin syötetyt koordinaattipisteen sijainti näytetään kartalla painettaessa *Hae*-painiketta.

4.3 Tulostaminen

Kartan tulostus –toiminto at tekee kartalta valitusta alueesta PDF-tulosteen, tuoden tulosteeseen kaikki tulostushetkellä piirrossa olevat tasot, mittakaavajanan sekä mahdolliset käyttäjän piirtämät merkinnät

Kun tulostustoiminto aktivoidaan, näytölle avautuu ikkuna, jossa voidaan määritellä tulosteelle otsikko, kommenttiteksti, tulostepaperin koko ja suunta sekä tulostusmittakaava. Paperin suunnan ja tulostemittakaavan perusteella kartalle ilmaantuu läpinäkyvä oranssi alue, joka kuvaa tulostettavaa aluetta. Tulosteasetusten muuttaminen muuttaa myös oranssia tulostealuetta. Oranssi tulostealue pysyy aina paikallaan ja karttaa liikuttamalla saadaan tulostettua oikea kohta kartalta.

0 🥒 🐹 🖍 🞭 🛼 1P ~ FI v TULOSTA KARTTA Karttatuloste Tulostepohja \$ 1. A4 pystysuuntainen Mittakaava 1:2 000 \$ Luo PDF TAUSTAKARTTA OpenStreetMap MML maastokartta w MML taustakartta wrnts MML ortokuva wrnts Taustakartta (CGI Navici) LÄPINÄKYVYYS KARTTATASOT

Tuloste valitusta alueesta luodaan Luo Pdf -nappia painamalla.

Karttatulosteelle on mahdollista tehdä merkintöjä ja piirtää alueita. Piirtotyökalut löytyvät karttalinkki toiminnon alta.

Tulosteille saa mukaan myös mittaustyökaluilla tehdyt, matkaa ja pinta-alaa osoittavat, merkinnät.

4.5 Mittaustyökalut

WebGIS:n mittaustyökalut 🖍 mahdollistavat yksinkertaiset suuntakulmiin ja etäisyyksiin perustuvat etäisyysmittaukset sekä pinta-alamittaukset.

🖍 Etäisyyden mittaus

Etäisyyden mittausta tehdessä teksti-ikkuna kertoo reaaliajassa edellisten viivojen yhteenlasketun pituuden ja työnalla olevan viivan pituuden. Etäisyyden mittaus lopetetaan tuplaklikkauksella. Matkan mittaus päätetään tuplaklikkauksella, jonka jälkeen merkitty ala piirtyy kartalle oranssilla värillä.

Määritetty mittaus pysyy kartalla niin kauan, kun se siitä poistetaan.

🕀 Pinta-alan mittaus

Pinta-ala mittauksessa teksti-ikkuna kertoo reaaliajassa sen hetkisen pinta-alan sekä viimeisen segmentin pituuden. Pinta-alamittaus päätetään tuplaklikkauksella, jonka jälkeen merkitty ala piirtyy kartalle oranssilla värillä.

Muokkaustoiminnolla voidaan editoida mittauksia, mikäli jokin meni pieleen tai joku mittauksista halutaan poistaa. Muokkaustoiminnon ollessa aktiivisena voidaan kartalta valita joku mittauksista. Kun kohde on valittuna, voidaan se poistaa tai sen taitepisteitä muokata.

Taitepisteen siirto tapahtuu hiiren vasen painike ollessaan valittuna, jolloin viivoihin tarttuminen on mahdollista ja niitä voi siirtää kartalla. Kun hiiren kursori siirretään muokattavalle viivalle, tarttumakohtaan ilmestyy sininen pallukka, josta viivaa voi liikutella.

Poista valittu mittaus –toiminnolla X poistetaan tietty valittuna oleva mittaus valitsemalla työkalu ja klikkaamalla hiirellä mittausta joka halutaan poistaa.

Poista kaikki mittaukset –toiminnolla 💼 tyhjennetään kaikki kartalle tehdyt mittaukset.

4.7 Palautekanava/Karttapalaute

Karttapalaute toiminnolla voidaan antaa palautetta kartalle merkitystä paikasta. Merkitse kartalle kohde klikkaamalla, jonka jälkeen palautelomake aukeaa kartan oikeaan reunaan. Palautteen aihe valitaan eri vaihtoehdoista. Palautteen antaja voi lisätä myös yhteystiedot sekä valita onko palaute julkinen. Mikäli palautteen julkaisu sallitaan niin se voidaan julkaista karttapalvelussa muille käyttäjille nähtäväksi. Palautteen antajan tietoja ei julkaista. Lähettämällä lomake palaute ohjautuu aiheen mukaan viranomaisille käsittelyyn.

4.8 Tonttipörssi

Karttatasovalikon Tonttipörssi-hakemiston alla olevista karttatasoista saa kartalle näkyviin myytävien ja vuokrattavien tonttien tiedot.

Lisäksi yksittäisen tontin tietoikkunan alareunasta löytyy painike, josta pääsee täyttämään ja lähettämään varauslomakkeen tontista.

40 38 Tontti: Pyrstotie 8 108-411-27-29, kortteli 320 tontti 1 Asuinpientalotontti 20	 ✓ TONTTIPÖRSSI ✓ Omakotitalotontit TILA Vapaa Varattu
Vapaa × 29	Esite: Avaa linkki
nue 29 5 10 19 27 12 23 25 14 25 23 14 25 23 16 27 17 18	Kaavamääräykset: Avaa linkki Siirry hakemukseen

laen tonttia:	Yksityishenkilönä	\$	Haluan:	Ostaa tontin	\$
'HTEYSTIEDOT					
Etunimi:			Sukunimi:		
Puhelinnumero:			Sähköpostiosoite:		
Osoite:			Postinumero:		
Postitoimipaikka:					
				Lisää toinen haki	ja
MUUT TIEDOT					
Mikäli tontti ostetaan seuraavaan kenttään	yrityksen nimiin täytä yrityksen nimi ja	y-tunnus			
Mikäli tontti ostetaan	kahden henkilön nimiin niin täytäthän i	myös toisen hakijar	n tiedot kohdasta 'Lisää toi	inen hakija'. Tontin varaus- ja myyntipäätös teh	dään kun
tontinvarauksesta läh	etetty lasku on maksettu.				